

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2758/23
22.6.2023 године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Станоје Филиповић, адвокат из Лознице, Јована Цвијића бб, против тужене Републике Србије – Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво са седиштем у Београду, Тимочка 15, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама тужиоца и тужене, изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П 17696/14 од 3.2.2016. године, по закључењу расправе пред другостепеним судом на рочишту одржаном дана 22.6.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 17696/14 од 3.2.2016. године у другом ставу изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 17696/14 од 3.2.2016. године у првом ставу изреке, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена Република Србија – Министарство одбране да тужиоцу АА из ... на име накнаде материјалне штете исплати и то:

- на име изгубљене зараде у периоду од 1.7.1997. године до 31.7.2015. године износ од 126.662,12 динара са законском затезном каматом почев од 3.2.2016. године до исплате,

- на име ренте износ од 583,70 динара месечно почев од 1.8.2015. године, па убудуће док за то буду постојали законски услови и то сваког 5. дана у месецу за текући месец, с тим што ће доспеле, а неисплаћене износе месечне ренте исплатити одједном са законском затезном каматом почев од њихове доспелости 5. дана у месецу за текући месец, па до исплате, све у року од 15 дана од дана пријема преписа ове пресуде, док се у преосталом делу за разлику од досуђених 126.662,12 динара на име изгубљене зараде за период од 1.7.1997. до 31.7.2015. године, па до траженог износа од 1.267.358,45 динара са законском затезном каматом почев од 1.11.2015. године па до исплате, као и

за исплату законске затезне камате на износ од 126.662,12 динара почев од 1.11.2015. године до 2.2.2016. године и за исплату ренте у висини разлике између досуђених 583,70 динара месечно до тражених 13.858,00 динара месечно са законском затезном каматом од доспелости 5. дана у месецу до исплате, тужбени захтев као неоснован **ОДБИЈА**.

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ преиначење тужбе учињено поднеском тужиоца од 27.9.2018. године.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у трећем и четвртном ставу изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 17696/14 од 3.2.2016. године, па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена Република Србија – Министарство одбране да тужиоцу АА из ... на име трошкова првостепеног поступка исплати износ од 335.166,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности одлуке до исплате у року од 15 дана од дана пријема ове пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац АА из ... да туженој Републици Србији – Министарство одбране да на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 100.625,00 динара у року од 15 дана од дана пријема ове пресуде.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Првим ставом изреке побијане пресуде делимично је усвојен тужбени захтев, па је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде материјалне штете по основу изгубљене зараде у периоду од 1.7.1997. године до 31.7. 2015. године исплати износ од 1.267.358,45 динара са законском затезном каматом од 1.11.2015. године до исплате, а на име ренте због неспособности за рад износ од 13.858,00 динара месечно почев од 1.8.2015. године, па убудуће док за то постоје законски услови сваког 5. дана у месецу за месец на који се рента односи, и да се остали износи месечне ренте исплате одједном са законском затезном каматом почев од њихове доспелости 5. дана у месецу за текући месец до исплате. Другим ставом изреке делимично је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се поред износа досуђеног првим ставом изреке побијане пресуде, обавезе тужена да тужиоцу на име изгубљене зараде за период од 1.7.1997. године до 31.1.2002. године, затим од 1.3.2005. године до 31.7.2008. године и од 1.7.2010. године до 31.7.2015. године исплати износ од још укупно 601.731,76 динара са законском затезном каматом од 1.11.2015. године, па до исплате. Трећим ставом изреке обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 646.800,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења, па до исплате. Четвртим ставом изреке одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова парничног поступка.

Благовремено изјављеним жалбама парничне странке су наведену пресуду побијале из свих разлога прописаних одредбом члана 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11...18/20) и то тужилац у другом и трећем

ставу изреке, а тужена у првом и трећем ставу изреке. Парничне странке су трошкове другостепеног поступка тражиле и определиле.

Пресуда Апелационог суда у Београду Гж 2281/18 од 5.10.2018. године, исправљена решењем истог суда Гж 2281/18 од 22.3.2021. године, донета по отварању расправе у другостепеном поступку сходно члану 383 став 4 Закона о парничном поступку, укинута је у целости решењем Врховног касационог суда Рев 1756/21 од 3.3.2023. године и предмет враћен другостепеном суду на поновно одлучивање.

Испитујући правилност првостепене пресуде сагласно овлашћењима прописаних чланом 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд је оценио да жалба тужиоца није основана, а да је жалба тужене делимично основана.

Током првостепеног поступка нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2,3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности у смислу члана 386 став 3 истог закона, а изрека првостепене пресуде је јасна и у њеном образложењу су дати непротивречни и потпуни разлози о битним чињеницама који су у складу са садржином изведених доказа, тако да се она изјављеним жалбама тужиоца и тужене неосновано побија и због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку. Неосновано се жалбом тужиоца указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 5 Закона о парничном поступку с обзиром да се побијана пресуда не заснива на недозвољеним располагањима странака у смислу члана 3 став 3 истог закона, а како је током првостепеног поступка тужиоцу уредним достављањем позива за рочиште којима је присуствовао са пуномоћником, уредним достављањем свих поднесака тужене, налаза вештака и осталих писаних доказа омогућено да расправља, неосновано се жалбом тужиоца указује и на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 7 Закона о парничном поступку. Неосновано се жалбом тужене указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 1 у вези са чланом 398 став 2 Закона о парничном поступку с обзиром да је према стању у списима првостепени суд након што је раније донета првостепена пресуда укинута од стране Апелационог суда у Београду у оквиру доказних предлога странака извео све парничне радње и расправио сва спорна питања на која је указано од стране другостепеног суда, при чему тужена доказне предлоге који се тичу методологије утврђивања зараде коју би тужилац по редовном току ствари остварио да није било штетног догађаја и зараде коју је оставарио или био у могућности да оствари, није предлагала, а првостепени суд је задатак судском вештаку дао у свему у складу са ставом израженим у другостепеној одлуци.

На основу изведених доказа које је Апелациони суд у Београду ценио применом одредбе члана 8 Закона о парничном поступку другостепени суд је утврдио следеће битне чињенице за доношење одлуке у овом спору:

Тужилац је дана 15.10.1996. године, као војник на одслужењу војног рока у ВП ...приликом извођења обуке задобио повреду колена због које је решењем Војнолекарске комисије ... од 29.1.1997. године оглашен неспособним за војну службу. Тужиоцу је због описане повреде као мирнодопском војном инвалиду признато право

на допунску војну инвалиднину почев од 1.3.1999. године привремено, а потом од 1.3.2002. године као мирнодопском војном инвалиду VIII групе са 40% инвалидитета трајно право на личну инвалиднину, као и право на допунску војну инвалиднину док за то постоје услови. Тужилац је рођен дана 19.2.1977. године и у време повређивања имао је 19 година, завршио је основну школу, а пре одслужења војног рока обављао је послове трговца – радни однос је први пут засновао дана 10.10.1994. године. Након што му је служење војног рока због описане повреде прекинуто, наставио је да ради као трговац али је због болова у левој нози морао да да отказ дана 15.7.1997. године када му је и престао радни однос. Био је пријављен бироу за незапослене у периоду од 18.9.1997. године до 1.2.2002. године од када је радио као конобар све до 31.8.2004. године.

Према извештајима Националне службе за запошљавање – Филијала Лозница достављеним дана 28.10.2016. године и 14.6.2018. године, тужилац је у периоду од 1.7.1997. до 31.7.2015. године био пријављен на стажу осигурања почев од 1.5.1996. до 15.7.1997. године, од 1.2.2002. до 31.8.2004. године, од 1.9.2004. до 28.2.2005. године, од 1.8.2008. до 18.6. 2010. године, од 8.10.2012. до 7.1.2013. године и од 8.1.2013. до 19.2.2013. године што је у складу и са подацима из тужиочеве радне књижице под бројем...

Према подацима о евидентираној незапослености и новчаној накнади за време привремене незапослености, тужилац је имао статус незапосленог лица у периоду од 1.9.2004. до 28.2.2005. године када је примао накнаду због незапослености. У ... засновао је радни однос дана 1.8.2008. године и радио је до 27.2.2012. године као возач.

Према налазу вештака специјалисте медицине рада др. Николе Торбице услед развоја дегенеративних промена у коленом зглобу, као трајне последице повреде задобијене током редовног служења војног рока, код тужиоца је смањена толеранција за обављање послова који захтевају дуже стајање, подизање и ношење терета тежег од 10 кг у једном захвату, а потпуно је искључено обављање послова који захтевају рад у принудном положају – чучање, клечање, ход уз и низ степенице, као и рад на необезбеђеној висини. Због одсуства стручних квалификација, тужилац са преосталом радном способношћу у пуној мери може обављати послове возача, портира, чувара, гардеробера и слично, с тим што послове трговца, које је радио до повређивања и кратко време по престанку служења војне обавезе, може да обавља отежано јер су скопчани са дуготрајним стајањем, дизањем и преношењем терета и излагањем робе на полице.

Из налаза вештака економско – финансијске струке Александра Станковића – основног и свих допунских, утврђено је да би очекивана зарада тужиоца у спорном периоду (тужбени захтев се односи на период од 1.7.1997. до 31.7.2015. године) да је обављао послове трговца са нижом стручном спремом, којом делатношћу се бавио до повређивања и непосредно након повређивања, износила 44,45% просечне нето зараде по запосленом у Републици Србији, те би укупна висина изгубљене зараде, без урачунавања инвалиднине износила 2.905.819,77 динара, а са урачунатом инвалидњином 1.067.411,98 динара. Како пре штетног догађаја тужилац није остваривао зараду у већем проценту у односу на републички просек, то његова очекивана зарада не може бити нижа од законске минималне зараде. Полазећи од

наведеног, разлика између очекиване и минималне зараде у спорном периоду - без урачунавања инвалиднине износи 126.662,20 динара, а уз урачунавање инвалиднине штете не би било (разлика би била негативна и износила би – 1.711.745,67 динара).

Судски вештак је полазећи од података из уверења Лозничке филијале Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање о оствареним зарадама тужиоца пре повређивања - када је радио као трговац и упоређивањем збира наведених примања тужиоца са збиром просечних месечних нето зарада по запосленом у Србији за 1995. годину према званично објављеним подацима Републичког завода за статистику утврдио да је у години која је претходила штетном догађају тужилац остваривао нето зараду у висини од 44,45% просечне нето зараде по запосленом у Србији. Приликом израчунавања разлике између зараде коју би тужилац остварио са потпуном радном способношћу на пословима трговца које је обављао пре повређивања и зараде коју би могао да оствари са преосталом радном способношћу (портир, чувар, гардеробер) након повређивања, судски вештак је узео у обзир и стварно остварену зараду тужиоца у спорном периоду као и примања по основу накнаде за незапослена лица коју је тужилац примао у периоду од 1.9.2004. до 28.2.2005. године с тим што је у месецима којима је тужилац након повређивања остварио зараду нижу од минималне /гарантоване зараде прописане законом, исту обрачунао у висини минималне зараде а не у висини остварене (ниже од минималне).

Сходно одредбама члана 189 став 2 Закона о облигационим односима сви износи су исказани по ценама на дан закључења расправе пред првостепеним судом 3.2.2016. године, а висина месечне ренте у варијанти вештачења без урачунавања инвалиднине коју је тужилац примао у спорном периоду износи 583,70 динара месечно. а у варијанти са укљученом инвалиднином рента би износила 0 динара.

Према другој варијанти вештачења самоиницијативно датог од стране вештака економско – финансијске струке Александра Станковића, полазна основа за израчунавање зараде коју би тужилац остварио пре повређивања јесте износ у висини од 71,21 % просечне нето зараде у Републици колико су током спорног периода пре и после повређивања, мушкарци са нижом стручном спремом у Србији. Применом ове методологије у спорном периоду - без укључивања инвалиднине изгубљена зарада би износила 5.485.950,46 динара, са укљученом инвалиднином 3.647.542,67 динара, а у подваријанти да се у месецима у којима је тужилац стварно остваривао нижу зараду од минималне примени минимална, а не стварно остварена зарада - висина разлике без инвалиднине је 2.706.792,81 динар, а уколико је инвалиднина укључена у обрачун износи укупно 868.385,02 динара. Месечна рента у подваријанти када инвалиднина није укључена - износи 12.473,70 динара, а уколико би инвалидска примања била укључена у обрачун висина ренте износила би 4.001,77 динара.

Из исказа тужиоца, саслушаног у својству парничне странке, утврђено је да је након прекида служења војног рока наставио да ради као трговац на истом радном месту те да је због јаких болова у левом болесном колелу дао отказ, да је потом био на бироу, а током 2008. године био је запослен као возач који посао је напустио, да је радио као конобар, да му је супруга незапослена, да има троје деце и да није могао да нађе посао до 2008. године у ком периоду није ни радио, а потом је радио од 2008. године као возач камиона у ..., а од 2009. године па до давања исказа 2015. године је

незапослен, да је био на бироу за запошљавање али се последњи пут није на време пријавио па има забрану пријаве шест месеци. Инвалиднину прима непрекидно од 1997. године.

Према одредби члана 172 став 1 Закона о облигационим односима правно лице одговора за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција.

Према одредби члана 173 Закона о облигационим односима штета настала у вези са опасном ствари односно опасном делатношћу сматра се да потиче од те ствари, односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете (претпоставка узрочности). За штету од опасне ствари, према одредби члана 174 Закона о облигационим односима одговара њен ималац, а за штету од опасне делатности одговора лице које се њоме бави.

Право оштећеног на накнаду штете у случају телесне повреде или нарушења здравља, као вид материјалне штете прописан је одредбом члана 195 Закона о облигационим односима из које произлази да ко другоме нанесе телесну повреду или му наруши здравље, дужан је накнадити му трошкове око лечења и друге потребне трошкове са тим у вези, као и зараду изгубљену због неспособности за рад за време лечења (став 1). Ако повређени због потпуне или делимичне неспособности за рад губи зараду или су му потребе трајно повећане, или су могућности његовог даљег развијања и напредовања уништене или смањене, одговорно лице дужно је плаћати повређеном одређену новчану ренту, као накнаду за ту штету (став 2).

У конкретном случају тужилац је доказао узрочно последичну везу између обављања војне службе као опасне делатности и задобијене повреде, а што несумњиво проистиче из налаза и мишљења вештака медицине рада, а тужена није током поступка оборила претпоставку узрочности, због чега је тужена у смислу одредбе члана 172, 173 и 174 Закона о облигационим односима као правно лице одговорна за штету од опасне делатности – војне обуке која је узрочно везана за телесну повреду и оштећење здравља тужиоца која се огледа у смањењу радне способности.

Према цитираним одредбама члана 195 Закона о облигационим односима материјална штета у случају телесне повреде или нарушења здравља испољава се кроз губитак зараде која је временски већ настала до закључења главне расправе због умањења реално очекиваних прихода оштећеног који нису остварени због проузроковања штете нарушењем здравља, што значи да је штета настала у прошлости у односу на време пресуђења. То је дакле зарада коју би повређено лице по редовном току ствари могло остварити да му нису нанете телесне повреде. Други вид материјалне штете због наружења здравља јесте рента чија се висина утврђује према параметрима у време пресуђења – то је она зарада коју би оштећени остваривао у моменту доношења судске одлуке да није било штете, али се досуђује за убудуће – од пресуђења. Дакле, основ за остваривање права на накнаду материјалне штете како у облику изгубљене зараде, тако и у облику ренте постоји само ако се утврди да оштећени услед претрпљених повреда и нарушења здравља не може да остварује зараду коју је остваривао до повреде, односно зараду коју би остварио да је здрав и да му није

смањена радна способност, а не с обзиром на утврђени степен смањене радне способности, већ само уколико оштећени докаже да постоји умањење његове имовине због неспособности за рад - да због повређивања остварује мању зараду у односу на ону зараду коју би остварио да је потпуно радно способан, односно да повреде није било.

Оштећени на основу члана 189 Закона о облигационим односима има право како на накнаду обичне штете тако и на накнаду измакле користи (став 1). Висина накнаде штете одређује се према ценама у време доношења судске одлуке, изузев случаја када закон наређује што друго (став 2). При оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетником радњом или пропуштањем (став 3).

Према одредби члана 190 Закона о облигационим односима суд ће, узимајући у обзир и околности које су наступиле после проузроковања штете досудити накнаду у износу који је потребан да се оштећеникова материјална ситуација доведе у оно стање у коме би се налазила да није било штетне радње или пропуштања.

Како је зарада коју оштећени губи због смањене радне способности врста материјалне штете, то према цитираним одредбама члана 189 и 190 Закона о облигационим односима, иста представља разлику између зараде коју би тужилац по редовном току ствари и према околностима пре повређивања остварио да повреде није било и зараде коју је тужилац остваривао након повређивања.

Тужиоцу као мирнодопском војном инвалиду је право на инвалидска примања – личну и допунску инвалиднину признато по посебним прописима – Закону о основним правима војних инвалида и палих бораца (“Службени лист СФРЈ”, 31/86) и Закону о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца (“Службени гласни РС”, бр. 24/98), па стога ова примања представљају сатисфакцију за телесно оштећење које отежава или онемогућава нормалну активност и захтева појачане напоре инвалидног лица, због чега износи примљени по том основу не могу утицати на висину претрпљене материјалне штете у виду изгубљене зараде.

Према цитираним законским одредабама тужилац има право на накнаду штете за изгубљену зараду ако су испуњени основни услови – постојање штете и њене узрочне везе са радњом штетника. Дакле, у конкретном случају штета мора бити у узрочној вези са задобијеном повредом током одслужења војног рока, односно манифестовати се кроз немогућност остваривања зараде у износу који је тужилац остваривао пре повреде, а с обзиром на специфичност овог вида накнаде штете која је везана за приходе које је тужилац остваривао пре повређивања то је на тужиоцу као оштећеном терет доказивања да би редован ток ствари и околности настале након повређивања у смислу члана 190 Закона о облигационим односима очекивана зарада тужиоца након повређивања била изнад оне коју је остваривао пре повређивања.

Следом наведеног, а имајући у виду утврђено чињенично стање и околности настале после повреде – да је тужилац пре повређивања имао 19 година, да је потом засновао породицу и постао отац троје деце те да је и поред тога, према сопственом

исказу и извештајима Националне службе за запошљавање и Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање у периоду од 1997. до 2015. године био незапослен девет година и да је изгубио право на пријављивање за случај незапослености због нередовног јављања на биро, то се не може прихватити теза тужиоца да би по редовном току ствари тужилац остварио зараду која одговара износу од 71% просечне зараде у РС (друга варијанта мишљења вештака економско-финансијске струке). Супротно ставу тужиоца, наведене околности упућују на супротан закључак – да изостанак зараде у висини од од 71% просечне зараде у РС није узрочно – последичној вези са штетном за коју је тужена одговорна, јер је са преосталом радном способношћу (према мишљењу вештака медицине рада) тужилац могао обављати послове возача, портира и гардеробера због чега није објективно очекивање да би тужилац и по редовном току ствари узимајући у обзир и посебне околности – његову породичну ситуацију (троје деце и незапослена супруга) после штетног догађаја, уложио додатни напор ради остваривања зараде веће од оне коју је остваривао пре штетног догађаја. Напротив, ради се о субјективним околностима – личности тужиоца и објективним околностима – општепознати проблем незапослености, који нису узрочно везани за штетни догађај за који је одговорна тужена.

Стога је приликом одлуке о висини материјалне штете коју тужилац трпи другостепени суд своју одлуку засновао на варијанти вештачења која је за полазну оцену имала зараду коју би тужилац остварио као трговац којим послом се бавио и пре повређивања (у висини од од 44,45% просечне зараде у РС).

Са друге стране не могу се прихватити наводи жалбе тужене да тужилац није доказао да због повреде губи зараду, будући да из налаза вештака медицине рада произлази да тужилац посао трговца може да обавља отежано, јер је скопчан са дуготрајним стањем, дизањем и преношењем терета, слагањем робе на полице, због чега је јасно да тужилац те послове не може обављати. Тужена током поступка није истицала тврдње нити предлагала доказе да је послове које је тужилац могао да обавља у пуној мери (портир, гардеробер, чувар, возач) било, а да их тужилац није прихватио или да би тужилац њиховим обављањем остварио исту или већу зараду од оне коју би остварио да је радио као трговац, што би једино било од утицаја на доношење другачије одлуке. Напротив, економско-финансијским вештачењем утврђено је управо супротно – да је тужилац са преосталом радном способношћу остваривао (и могао остварити) мању зараду.

Неосновани су жалбени наводи тужене којима се указује на погрешну методологију обрачуна ренте као и изгубљене зараде до пресуђења према ценама на дан пресуђења, с обзиром да на правилност примењене методологије упућује одредаба члана 189 став 2 Закона о облигационим односима.

На основу изложеног, како је економско-финансијским вештачењем утврђено да је тужилац у спорном периоду изгубио зараду у укупном износу од 126.662,12 динара, првостепена пресуда је потврђена у другом ставу изреке, а жалба тужиоца као неоснована одбијена (први став изреке ове пресуде). Другостепени суд је првостепену пресуду преиначио и обавезао тужену на исплату материјалне штете у виду зараде коју је тужилац изгубио због неспособности за рад у периоду од 1.7.1997. до 31.7.2015. године у укупном износу од 126.662,12 динара, као и на исплату ренте за убудуће у

износу од 583,70 динара, док је у преосталом делу до траженог износа од 1.267.358,45 динара са законском затезном каматом почев од 1.11.2015. године, па до исплате, као и за исплату законске затезне камате на износ од 126.662,12 динара почев од 1.11.2015. године до 2.2.2016. године и месечне ренте до траженог износа од 13.858,00 динара, тужбени захтев као неоснован одбијен одлуком садржаном у другом ставу изреке ове пресуде.

Тужиоцу је на износ досуђене изгубљене зараде призната и законска затезна камата у смислу 189 став 2 у вези са чланом 277 Закона о облигационим односима почев од 3.2.2016. године као дана првостепеног пресуђења, па до исплате.

На основу изложеног, сходно члану 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 Закона о парничном поступку одлучено је као у првом ставу изреке ове пресуде, а применом члана 394 тачка 1 у вези са чланом 387 став 1 тачка 5 Закона о парничном поступку одлучено је као у другом ставу изреке ове пресуде.

Имајући у виду чињеницу да се у другостепеном поступку одлучује о основаности жалбених навода којима се доводи у сумњу правилност првостепене одлуке, другостепени суд није дозволио преиначење тужбе учињено поднеском тужиоца од 27.9.2018. године пред другостепеним судом, јер се наведеним преиначењем повећава захтев истакнут током првостепеног поступка о коме је одлучено побијаном пресудом, све у смислу одредбе члана 398 став 3 у вези са одредбом члана 199 став 1 Закона о парничном поступку којим је изричито прописано да тужилац може преиначити тужбу до закључења главне расправе (одлука садржана у трећем ставу изреке ове пресуде).

Одлука о трошковима првостепеног поступка у четвртом ставу изреке ове пресуде донета је применом одредаба члана 153, 154, 163 и 165 став 2 у вези са чланом 401 тачка 3 Закона о парничном поступку, а досуђен износ чине издаци тужиоца на име ангажовања пуномоћника адвоката за састав тужбе и 4 образложена поднеска (од 29.3.2001., 22.9.2005., 8.11.2006. и 17.2.2009. године) у износу од по 6.000,00 динара, за заступање на 23 одржана рочишта у износу од по 7.500,00 динара и приступ на четири неодржана рочишта у износу од по 4.500,00 динара, као и судске таксе на тужбу и првостепену пресуду износу од 12.333,00 динара и трошкове вештачења у износу од 90.000,00 динара, што све укупно износи 335.166,00 динара одмерено према Адвокатској тарифи и Таксној тарифи важећим у време пресуђења, а сразмерно висини усвојеног дела захтева са законском затезном каматом од наступања извршности до исплате у смислу одредаба члана 277 и 324 став 2 Закона о облигационим односима.

Тужиоцу није признато право на трошкове на име ангажовања адвоката за састав жалбе од 17.11.2003. године (жалба на решење о мировању поступка, јер није била нужна, будући да се могао тражити наставак поступка), одговора на жалбу од 28.2.2006. године, неблагоприятне жалбе од 18.6.2007. године, одговора на жалбу од 18.9.2007. године, предлога за враћање у пређашње стање од 4.11.2008. године, јер у смислу члана 154 став 1 Закона о парничном поступку у датим околностима нису били потребни, као и за састав необразложених поднесака, јер су техничке природе, као и за састав жалбе на решење о повлачењу тужбе од 18.11.2008. године, будући да је

претходно већ дозвољено враћање у пређашње стање по предлогу тужиоца. Тужилац нема право на трошкове на име ангажовања адвоката изван седишта суда, будући да Закон о парничном поступку признаје странци само нужне трошкове који су потребни за вођење парнице. Како је тужилац у овом спору могао ангажовати адвоката из седишта суда и на тај начин спречи настанак додатних трошкова заступања, то се увећани трошкови које је имао због заступања од стране адвоката ван седишта суда не сматрају нужним.

Одлука о трошковима другостепеног поступка у петом ставу изреке ове пресуде донета је применом одредбе члана 165 у вези са чланом 153, 154, 162 и 163 Закона о парничном поступку, а досуђени износ чине издаци тужене на име састава жалбе у износу од 22.500,00 динара, за заступање на четири одржана рочишта у износу од по 12.750,00 динара, за приступ на једно неодржано рочиште у износу од 7.125,00 динара и трошкове вештачења у износу од 20.000,00 динара, што све укупно износи 100.625,00 динара, а исти су одмерени Адвокатској тарифи важећој у време пресуђења, у границама постављеног захтева, а према висини захтева за који је тужена успела у жалбеном поступку.

Како тужилац у поступку по жалби није успео, то је на основу члана 165 став 1 у вези са чланом 153 Закона о парничном поступку, одбијен као неоснован његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка, одлуком садржаном у шестом ставу изреке ове пресуде.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић